

Přítel Lidu
revoluční časopis
Založen roku 1900
v kanadské příloha

BESÍDKA
Vychází pravidelně každý čtvrtek
Published by Paul O'Brien of Wilber at
Second Class Matter

J. A. HOSPODSKÝ
redaktor a vydavatel

Podplatné na rok \$1.50.

OHŮŠKY
Když se v dobrotě, číst, pořádně ať
všechno s tím, ať se přelíbují je
ještě lepší, ať se jim peníze přiblíží,
vždy někdo nějaké oznámění na
počátku. Právě každý buďte v
pořádku politiky, ať se registro-
vaných časopisů. Za každý reklamní
stanou v peníze obdržíte nejvíce
možná.
"Kvítní" na zvláštní poukázky se
neplatí.
Všechno mění význam, ať přání,
příběh, dikčovník ať. musí obsahovat
když předem tuší při objednání.

Subscripce: "PŘÍTEL LIDU"
Wilber, Neb.
TELEFON F 15.

Wilber, Neb., 10. dubna 1902.

Kubelický fond, tržiště a audi-
torium v Omaze navzdor probu-
zenému jaru zamrzly na dobro.

Král Edvard bude po čas ko-
romovace kmitat půl milionu lidí.
Vedle dobročinnosti charakteri-
suje to ostře poměry panující v
největší světové metropoli.

Red. t. ! odjede v pondělí dne
21. dubna na krátkou výstěvu
do Čech a jest ochoten přátelům
svým vyříditi tam dle příležitosti
a pokud to v moci jeho bude, jejich
prání a vzkazy. Přihlaste se v
čas.

V senátu byla tedy přijata před-
loha na ochranu masa a proti
oleomargarinu, jemuž vřísnu na
čelo kainovo znamená ve způso-
dě desetnicového kolku. To prý
se stalo na ochranu amerických
farmářek, aby jim zdroj tohoto
příjmu nebyl nějak obzovován.
A nyní jest na většině amerických
farmářek, aby překonaly oleomar-
garin a pěstaly vyrábět kolomaz.

Některé proroci prorokují po-
vodení, strašnou, která na nás ne-
bude pozemšťany má sešlána být
18. tm. Leč to ovšem může být
prorocství aprilové, než hůře to vy-
padá s prorocstvím onoho 6 nedě-
lního děčka v Kansasu, který po-
čalo mluvit a první jeho slova
byla, že bude letos strašně suchý
rok. Má tedy lidstvo na vybranou...

Mezi námi jsou dosud tak ob-
mezení lidé, že považují časopis
za svůj osobní orgán a redaktor
za nějaký ten dolar ročně má dá-
vat po nich pozor, když při jis-
tých příležitostech proslaví tak
příkladem odněkud vlastně ospa-
nou řeč, již z většího dílu sami
nerozumí a má o tom psáti sáho-
dlouhé pochvalné články a co při
tom nejlepších—ostatní lidé to
mají číst! Zda se tak nestane,
vypovídají listu své přátelství.
Snad není daleka doba, kdy čes-
ký redaktor bude se muset za ta-
kové odběratelé ráno a večer mo-
dlit a nebo k nim konat jednou v
roce proces s ostatními skrom-
nými čtenáři jako Turci k hrobu
prorokovu. Give us a rest!

Governér Savage prohlásil ve-
řejně, že oněch \$180,000, které
nim omilostněný státní pokladník
Bartley zpronevřil, budou na
cent do státní pokladny vráceny,
jakmile nominace jeho bude za-
ručena. Ačkoli uznáváme Sage-
ve za jednoho z nejlepších gu-
vernérů tohoto státu, přece octne
se in voličstvo před vážnou alter-
nativou: kdo ručí nám za to, že
mocná politická mašina, která je
přimo zodpovědnou za celý svi-
dlí Bartleyův, která dovedla vymoci
mu mílost a chce vrátiti státní tak
obrovskou sumu peněz, že tento
jedovatý pavouk nezamotává a
nebo nezamotá Savage ve svou
síť a že vědovité této mašiny ne-
znamená se dálejších státních ú-
čadů, kde se budou chytit opět od-

Turecká huiloba.
Pasážíři do této dílny v Cali-
fornii neuvěřil. Věci Zlatý ml-
je na daným pořádku. Početní
nášlo na válečnických a seslilo se
na občánů již podezřelých, v
svatě ladě prouti významným oso-
tám v samých vládních kruzích.
Zatčen byl Osman paša— které-
ho již odsoudili k smrti— Šakir
paša, Fuad paša a mnozí jiní.
Zatčenými klade se za vinu spik-
nutí proti státu. Podle cañhrad-
ského zpravodaje Tempsu nejed-
ná se v daném případě tolik o
spiknutí jako o intriky náčelníka
vojny policie. Počíná paši, kteří
výztkováva panující ve vyšších
řech manie pronásledovací, aby
sím vyvítil se na první místo.
Takové periody napjatého pode-
ření bývají sice v Turecku i dř
ve, ale za panování novějších
sultána krise nebyla nikdy ta-
ká. Kdyby šlo pouze o jedné
livé osoby, které zájmy se Čech
z jakýchkoli příčin pozeztelých,
nebyla by vše tak zá, avšak v
větštině podezřívací akce rozšířil
se nejen na jednotlivé osoby
výběr i na celé národnosti.

Ve Starém Salsku řádí me-
bezbranným srbským obyvatel-
stvem Ananiti. Stejně zakone
ad Turka křesťané v Macedonii
přolozeni Arménů v Malé Asii je-
ak nesnesitelné, že obyvatel-
skoli Erzerumu chystají se pře-
vládnostmi Turku a Kurdů ut-
lo Raska. Porta zakázala už-
vatí arménského jazyka v armé-
ských školách. Patriarcha pro-
tomu protestoval a zadal za pro-
puštění. V Arabii vzbouřili se
Arabové a vztyčili prorokův zele-
ný prapor. Slovem, po celé tu-
rečské říši panuje horečné kv-
šení, otfásající zpučílelou státní
budovnu.

Jelikož odpovědnost za udrže-
ní statu quo v Turecku padá na
evropské velmoci, očekávají dlů-
no od nich, že učíní příslušné o-
patření k odvrazení nebezpeč-
ných následků turecké krise. Pro-
zatím možno ukázati na jede-
pouze kolektivní pokus a to jest
ve všech velmocí. Poslanci fran-
cozské, italské, anglické a ruské
podali Portě společnou notu, ve
které protestovali proti obtížím,
jaké kladou se do cesty křesťan-
ským poddaným při soudech a při
vydávání právních listů. K pro-
testu nepřijilo se ani Německo
ani Rakousko. Známo, že jednou
ze zásad současné německé poli-
tiky je neprotiviti se tureckému
žlu. Němci s největší lhostejno-
stí dívají se na utrpy křesťan-
ských národností v Turecku a
domnívají se, že zájem Německa
vyžaduje podporovati Portu za
každou cenu. Pokud se týče Ra-
kouska, tu jeho vykávacímu sta-
novišku nastane konec, jakmile
stav věci ve Starém Salsku a Ma-
cedonii dozná nebezpečného o-
bratu.

Velmocí podepsává berlífský
kongres společně se, že Porta
provede slibené reformy. Ty však
zůstaly na papíře a položení křesťan-
ských národů v Turecku se
ještě více zhoršovaly. Zkušenosť
ukázala, že v reformy nelze dou-
fat a že pouze násilím lze Portu
přinutit ke splnění daných slibů.
Pokud francouzské loďstvo ne-
vzalo ostrov Mytilénský, Porta se
požadavkům francouzské vlády
jen vysmívala. Porta uznává
pouze fyzickou sílu. Rozklad její
dí se sice na čas zadčet, ale ut-
níti mu přitřez je naprosto nemož-
no a marny jsou pokusy ukter-
rých velmocí v tom směru. Čím
dříve se všechny velmoci dohod-
no o ráznou akci, tím lépe.

Polští hlas o české otázce
jazykové.
Lvovskému "Dzienniku Pol-
skému" píše se z Vídně:
Spor jazykový v Čechách a na
Moravě byl by již uzral k rozřeše-
n, kdyby nebylo hřechu hrab.
Claryho, kdyby nebylo zrušení ja-
zykových nařízení, kteréž kormo-
valy vítězství parlamentní re-
voluci německou a vnučko Něm-
cům víru, že při jisté smelosti
panování menšiny nad většinou
dá se na věky utrvatiti. Příčinou
k umyšlenému boření německých
stí je ohřívání ústříh jazykové.
Návř ten jest velmi uměrný, a
obsahuje minimum českých požad-
avků.
Radikálními mohl by se v Če-
chách a na Moravě považovati
jedně návrh, který by se domá-
hal zvláštních práv pro většinu,
z jakých většina všude těžší. Na-
proti tomu v oznámeném návrhu
domáhá se většina vylučně a je-
dině rovného práva s menšinou a
to způsobem i dosti nesmělým,
neboť poskytuje menšině jisté
přednosti.
A píše i t. zv. uměrní Němci
návrh ten odmitají. Jeden z
předků tvrdí na př. v "N. V.
Tagblattu", že když Čechové žá-
dají, aby v celém království Če-
ským v úřadech mohli užívati
svého jazyka, týmž právem mohli
by se domáhati, aby každý oby-
vatel rakouský v celé říši jednal
s úřady vlastním jazykem.
Němci tedy stojí neustále na
stanoviskukrajního centralismu, a
podporují teorie, kteréž by konce-
konec vedly k úplné nadvládě ja-
zyka německého. A při tom jim
hoří střecha nad hlavou. Dělný a
vytvřilý národ český dobyl si
prvenství nejen doma, ale pořá-
d šře se rozléhá po provinciích,
přiléhajících k zemím českým.
Němci křečovité drží se dávých
svých privilegií v Čechách a na
Moravě a nevidí, že v samotém
středě říše, v hlavním městě v
Dolních Rakousích vzrůstá jim
čím dále tím větší nebezpečí.
Dnes již Vídeň čítá 15 procent
odvyateltva českého (totiž dl
úředního sčítání lidu; ale skuteč-
nosti nejméně dvakráte tolik) a
za nějakých dvacet let bude Ví-
deň zajisté městem, jehož dvoji-
jazyčnost každý bude nucen u-
znati. Obavy o budoucnost ná-
roda českého jsou plané. Ale o
popovlosti Němců a dorozumění
jazykovému nebude řeči, dokud
Němci nezhostí se pýchý své,
která jim musí způsobiti velké
pokoreň, a pochopí, že jsou to-
liko počítáni, ale že nejsou váže-
ni. Polský list neočekává, že by
došlo brzo k jazykové rozpravě
a myslí, že vláda se postará, aby
tato byla co n jedele odkládána a
to každým způsobem aspoň do
času, až bude ukončeno vyrovná-
ní s Uhrami a až budou uzavřeny
nové obchodní smlouvy.

Kudol Dyspepsia Cure
Digeste what you eat.

Magteri Woodmen hrozi rozklad
Nemalý poplach nastal v orga-
nisaci Novověkých Dřevorubců
(Modern Woodmen of America)
jedné to z největších podpůrných
organizací v této zemi, jejíž čle-
nstvo páčí do milionu. Hlavní ú-
řadovna prohlásila totiž, že za
stávajících poměrů nutno dosa-
vatí příspěvkovou škálu zrušiti
a novou, značně vyšší a v četných
případech pro většinu členů té-
měř nedostížitelnou zavést. To
ovšem vyvolalo v celé této mocné
organizaci pravou revoluci.
Ode dne 1. ledna 1894 má no-
vá škála vejiti v platnost a po-
platky měsíční mají se zvyšovati
dle postupu stáří, tak aby mohlo
se čelití měsíční výplatám ú-
mrtinám a to má trvati až do 70

I. W. HARPER
KENTUCKY
WHISKEY

SINGER
Na prodej u J. M. Korbein Pa-
ska a Anderle.

JOSEF MELCER
Whiter, Neb.

Tržní zprávy
Zlatý...
Stříbrný...
Kupony...
Dobrot...
Měkké...
Přírodní...
Kobalt...
Zin...
Nikl...
Vápník...
Sodík...
Magnezium...
Křemík...
Síra...
Uhlík...
Kouřelivý...
Křídlatý...
Železo...
Měď...
Zlato...
Platina...
Cín...
Antimón...
Bismut...
Vápník...
Sodík...
Magnezium...
Křemík...
Síra...
Uhlík...
Kouřelivý...
Křídlatý...
Železo...
Měď...
Zlato...
Platina...
Cín...
Antimón...
Bismut...

Jízdní táde ráhy
B & M
LINCOLN, OMAHA, CHICAGO,
ST. JOSEPH, KANSAS CITY,
ST. LOUIS a dále do všech míst
v jih a z západu.

Flaky odjíždí a přijíždí.
No. 92—Express denně do Lincoln, do
Omaha a všech míst východ-
ního... 9:11 ráno
Výpona nočné.
No. 90—Express denně do Wynora,
Comoraha a všech míst na jih a
východ... 11:55 dop.
No. 90 Express denně do Lincoln, Co-
mahy a na zá adých východ
2:46 odp.
No. 91—Express denně vyjima nedělí
do Beatrice, Wynora a všech
ostatních stanic... 7:09 večr
Vias čís. 92 v neděli vyjíždí.
No. 93—Denně odjezdny vlak do Bea-
trice, Wynora a dále... 3:00 ráno
No. 94—Denní vlak odjezdny do Lincoln
Omaha a dále... 8:30 večr
No. 10—Denní vlak poze do Lin-
coln a ostatních stanic... 8:30 večr
Společ. vozů, víz, náklad. vozy pohob-
vé v se zvláštní osobnost bezplatně
na všech těchto vlacích. Lestky pře-
jezdy se zvláštními podmínkami
informace, mapy, řídící řady a
listky obdržet na na státních jednot-
licích S. E. Davis, nám. dopisů na
FRANCIS Gen. Passenger Agent,
Omaha, Neb.

FICTUM & BORECKY
TOSPLINEC
U nás
U nás
TVRZ & POSPISIL
HOSTINEC B&M
WHILBER, NEB
Máme na skladě výběr libo-
viny a vina, znamenitě jemné
doutnky, výběrny ležák stále
na řepu čerstvý a každý den do
pobude znamenitá hostřítí irská
nebo něherská polévka, jakž i
jiné studené zákusky po celý
den.
Navštivte nás
TVRZ & POSPISIL.
PATENTS
GASNOW & CO.
Opposite U. S. Patent Office
WASHINGTON D. C.

Dr. Karol Slastný
Věhlasť...
Má...
Přírodní zub...
Dr. Slastný.

THE STORZ BREWERY COMPANY
Nemoděrujný pivovar...
Následovní druhy piva se vyrábí:
PILSNER BEER
Lager Beer
Brewery, Helena, Butte
Portland, Salt Lake
City, San Francisco

Agents WANTED
THE BEST
LAWN
MOWER
MADE
Agents WANTED
\$5 TO \$20 PER DAY

Ztráta
...ráznošti,
nedostatek chuti
v platu,
onen počet zeměle-
nosti a malátnosti
zmizí rychtlo užíváním

DR. A. HOBOKA.

Ono postihu calabentou soustavu tělesní a zvonit ji buduje:
dodává cinnu k platu a posuzuje travení, čisti plet'
a dokonale zdraví navrátí.

Lze je dostatí skrze místaí holubské této přimo u
Dr. PETER FAHRNEY, 112-114 So. Hoyne Ave.,
CHICAGO, ILL.

První cenou
Zlatou medalií
na výstavě Transmis-
sissipské poctěné
PIVO

THE STORZ BREWERY COMPANY
Nemoděrujný pivovar...
Následovní druhy piva se vyrábí:
PILSNER BEER
Lager Beer
Brewery, Helena, Butte
Portland, Salt Lake
City, San Francisco

Dr. Kay's Renovator
A System Purifier
Jediný český závod s náhrady
a pomůcky na západ.
Pospisil Bratři
závod doutníkářský
V ORRESU SALINE
DAILY NEWS
Vytváří, rakouské, impovísané cigarety.